

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 8. ledna 2007 (21.02)
(OR. en)**

5074/07

**ECOFIN 5
UEM 4
AG 1
SOC 4
COMPET 2
RECH 2
ENER 4
MI 2
IND 2
EDUC 3
ENV 4**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel,
za generálního tajemníka Evropské komise

Datum přijetí: 22. prosince 2006

Příjemce: Javier SOLANA, generální tajemník, vysoký představitel

Předmět: Sdělení Komise pro jarní zasedání Evropské rady
Provádění obnovené lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost - „Rok
výsledků“ (ČÁST I/IV)

Delegace nalezou v příloze dokument Komise KOM(2006) 816 v konečném znění. (Část I)

Příloha: KOM(2006) 816 v konečném znění (Část I)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 12.12.2006
KOM(2006) 816 v konečném znění
ČÁST I

SDĚLENÍ KOMISE PRO JARNÍ ZASEDÁNÍ EVROPSKÉ RADY
PROVÁDĚNÍ OBNOVENÉ LISABONSKÉ STRATEGIE PRO RŮST
A ZAMĚSTNANOST

„Rok výsledků“

OBSAH

Toto sdělení je rozděleno na dvě části:

ČÁST I – „Rok výsledků“

1. Provádění strategie růstu a zaměstnanosti..... 5
2. Provádění akcí ve čtyřech prioritních oblastech 10
3. Další kroky 15

ČÁST II – Hodnocení pokroku dosaženého v každém z členských států a v eurozóně („kapitoly o členských státech“) a politické závěry

Doprovází je:

- doporučení Radě týkající se doporučení podle článků 99 a 128 Smlouvy a na základě Integrovaných hlavních směrů na roky 2005–2008
- příloha (vycházející ze zpráv členských států o pokroku a hospodářské analýzy provedené Komisí), která dále rozvíjí argumenty uvedené v hlavní části zprávy a poskytuje další fakta, kterými ji dokládá. Část této přílohy týkající se zaměstnanosti je rovněž návrhem společné zprávy o zaměstnanosti.

PROVÁDĚNÍ OBNOVENÉ LISABONSKÉ STRATEGIE PRO RŮST A ZAMĚSTNANOST

„Rok výsledků“

Zahájením obnovené lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost si Evropa uložila velmi ambiciózní úkol. Přetváření evropského hospodářství vyžaduje dalekosáhlé změny, které se budou týkat všech částí Evropy. Zapojení pracovníků, podnikatelů a spotřebitelů do tohoto procesu je stejně významné jako zapojení politických představitelů a tvůrců politik. Cílem těchto změn je prostřednictvím sdíleného programu reforem reagovat na problémy související s globalizací a stárnutím obyvatelstva.

V poslední zprávě jsem vyzval hlavy států a vlád, aby „zařadily vyšší rychlost“, a v roce 2006 bylo dosaženo skutečného pokroku. Strategie pro růst a zaměstnanost představuje střednědobý až dlouhodobý program. Zavedení celé řady potřebných opatření vyžaduje vysoký stupeň politické kontinuity, stabilitu jejich provádění a udržitelný závazek, což v mnoha případech přesahuje funkční období jedné vlády. Uplynulých dvanáct měsíců značně přispělo k vytvoření základu nezbytných postupů.

Obnovená lisabonská strategie pro růst a zaměstnanost vychází ze dvou pevných základů. První z nich představuje partnerství vytvořené k tomu, aby zajistilo, že na všech evropských úrovních bude strategie přijata za vlastní. Druhým je politický program k modernizaci evropského hospodářství a k vytvoření sociálních systémů, které jsou třeba k reakci na výzvy globalizace. Na obou těchto frontách strategie přinesla v uplynulých letech výsledky.

Za účelem řádného fungování musí mít partnerství k dispozici vhodné nástroje – každý má plnit svůj úkol. Národní programy reforem se ukázaly jako účinné při sladování vnitrostátních a evropských politických priorit a při spojování makroekonomických a mikroekonomických reforem a reforem zaměstnanosti. Při vnitrostátních politických rozhovorech vzrostl význam strategie a národní koordinátoři pro lisabonskou strategii poskytují potřebnou energii a pozornost. Členské státy si stále častěji vyměňují zkušenosti a dobré nápady. Finanční prostředky členských států jsou posíleny. Lisabonský program Společenství představuje řízení na evropské úrovni. Komise v této zprávě plní jednu ze svých specifických úloh: posuzuje pokrok dosažený v národních programech reforem a jednotlivým zemím navrhuje specifická doporučení poskytující vedení. Evropská rada se zaměřila na inovaci a v průběhu března se vrátí ke zlepšování právních předpisů, k problematice energetiky a změn klimatu. Stručně řečeno jednotliví představitelé lisabonského přístupu řádně plní své úlohy.

Během uplynulých dvanácti měsíců došlo k patrnému zrychlení prací na přeměně politických opatření ve skutečné výsledky, na zlepšení podnikatelského prostředí pro investice a pro tvorbu nových pracovních míst. Na zasedání Evropské rady na jaře roku 2006 byly stanoveny čtyři priority a ve všech těchto čtyřech prioritních oblastech došlo ke skutečným změnám. Vstoupili jsme do nové fáze evropského výzkumu a poprvé došlo k zařazení inovací mezi politické priority. Malé a střední podniky v řadě členských států začínají využívat úsilí, které bylo vynaloženo při pomoci se zakládáním podniků a při překonávání překážek podnikatelského růstu. Do popředí se znovu staví vzdělávání a odborná příprava a rostou investice do lidských zdrojů. Dochází k postupnému uznání toho, že sociální vyloučení představuje náklady nejen pro jednotlivce, ale pro celou společnost. Výhody komplexní evropské energetické politiky se začnou využívat, jakmile bude zřejmé, že

konkurenceschopná, bezpečná a udržitelná energetika v Evropě může reagovat na potřebu řešení problému změn klimatu.

Pro dosažení tohoto pokroku je opět naprosto zásadní partnerský přístup. Proto úsilí Společenství vytvořit nové příležitosti pro podnikání, především v oblasti služeb a finančních služeb, doplňuje úsilí členských států v podpoře podnikání a centrálních kontaktních míst (one-stop shops). Nové regulační prostředí jak na úrovni členských států, tak na úrovni Společenství, snižuje náklady a vytváří prostor pro nové příležitosti. Účinnost evropské energetické politiky z velké části závisí na spolupráci a otevřenosti mezi národními poskytovateli energie a na jasném rozdělení odpovědnosti.

Reformy tedy začínají podněcovat růst a zaměstnanost. Důkazy o tom se postupně shromažďují. Růst evropského hospodářství je v porovnání s řadou uplynulých let mnohem silnější. V Evropě se během tří let do roku 2008 vytvoří sedm milionů nových pracovních míst. Část tohoto počtu představuje cyklický nárůst, ale část silnějšího růstu a větší zaměstnanosti je důsledek lisabonských reforem. Rovněž těžíme z nové dynamiky způsobené rozšířením. Vzhledem k tomu, že růst hospodářství je v členských státech vzájemně propojen, projeví se pozitivní účinky reforem na posilování růstu a zaměstnanosti provedených v jednom členském státě – zejména pokud jde o větší ekonomiky – i v ostatních státech. Strukturální reformy provedené v rámci celé Unie přinášejí větší výsledky než reformy prováděné nesystematicky.

Pokračujeme tedy správným směrem. Není však čas na odpočinek. Měli bychom využít dosaženého pokroku k tomu, abychom podpořili rychlejší a hlubší reformy – političtí představitelé by měli předkládat přesvědčivé argumenty pro modernizaci a výhody, které občanům přinese. Během následujících dvanácti měsíců by mělo dojít k rozsáhlejšímu otevření trhu, aby se posílily inovace a aby se spotřebitelům poskytly větší výhody; další podnět k otevření trhů na celosvětové úrovni přinese evropským podnikům nové příležitosti, větší rovnováhu mezi flexibilitou a bezpečností pracovních trhů a větší pokrok v oblasti kvality vzdělávacích systémů. Je třeba chápat lepší hospodářskou situaci jako příležitost k tomu, aby se dělalo více, a nikoli jako omluvu k tomu, aby se dělalo méně. Věřím, že se v roce 2007 projeví skutečná dynamika evropského hospodářství a vytvoří se účinná platforma pro střednědobou revizi lisabonské strategie v roce 2008.

Je správné, že je rozšířená Evropa ambiciózní. Její ambici však musí doprovázet odhodlání. Povzbuzuje mě to, čeho jsme dosáhli v roce 2006, a těším se na zrychlení procesu v roce 2007. Jsem přesvědčen, že se evropský způsob řešení problémů hodí k reakci na výzvy 21. století. Kombinace tržní dynamiky, sociální soudržnosti a odpovědnosti za životní prostředí představuje jedinečné spojení. Uvolnění potenciálu této kombinace je nejjistější cestou k dosažení růstu a zaměstnanosti v Evropě.

Musíme zvýšit naše úsilí a společně pracovat na tom, aby rok 2007 byl rokem výsledků.

José Manuel Durão Barroso

1. PROVÁDĚNÍ STRATEGIE RŮSTU A ZAMĚSTNANOSTI

Strategie růstu a zaměstnanosti je společná reformní agenda v rámci EU. Odráží rostoucí vzájemnou závislost našich hospodářství a uznání potřeby užší spolupráce mezi Společenstvím a vnitrostátními úrovněmi, aby se vize dynamické a konkurenceschopné EU založené na znalostech, která se může směle dívat do budoucnosti, stala realitou.

Pozitivní dopad úspěšné reformy, která posílí růst a zaměstnanost v jednom členském státě, pocítí i všechny ostatní. Jestliže tedy všechny členské státy provedou reformy společně, jejich účinky se značně posílí.

Hospodářství eurozóny jsou vzájemně ještě více propojena. Proto zde existuje potřeba společného závazku jejích členů, aby byly rychleji provedeny reformy nezbytné pro hladké fungování společné měny.

Reformy na úrovni Společenství jsou základním prvkem lisabonské strategie. Posilují a doplňují národní reformy tím, že poskytují silný evropský rámec pro růst a zaměstnanost. Komise uvedla všechna nutná opatření v lisabonském programu Společenství z roku 2005.

Obnovená strategie růstu a zaměstnanosti začíná přinášet výsledky. Všechny členské státy již přijaly národní programy reformem a revidují je, aby se do nich začlenily priority definované na úrovni Společenství a příklady osvědčených postupů z jiných členských států. Napříč členskými státy lze pozorovat posun politiky směrem k výzkumu a inovacím, energetické úspornosti, větší volnosti pro malé a střední podniky, podnikání a vzdělávání, investicím do lidského kapitálu a modernizaci trhů práce spolu se zajištěním zdrojů pro vysokou úroveň sociální ochrany do budoucna. Členské státy jasněji rozpoznávají, že při modernizaci sociální ochrany a začlenění je třeba přiměřenost a finanční udržitelnost zvažovat zároveň.

Existuje čím dál více důkazů o tom, že reformy z uplynulých let začínají přinášet množství výhod a že úplné provádění strategie pro růst a zaměstnanost jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni, přináší možnost poměrně velkých zisků, pokud jde o zaměstnanost a růst. Podmínky růstu v současné době obecně více vedou k provádění programů reformem, než tomu bylo v uplynulých letech. Využití této příležitosti a provádění ambiciózního reformního úsilí představuje výzvu.

Nové partnerství pro růst a zaměstnanost rovněž začíná prokazovat svou hodnotu jako efektivní správní struktura pro řízení hospodářských reformem v Evropě. Zatímco je zřejmé, že znalost této struktury a její přijetí za vlastní je třeba ještě zlepšit, nová správní struktura sama výrazně přispívá k hospodářským reformám v Evropě.

Tato část analyzuje pokrok dosažený jak na úrovni Společenství, tak na vnitrostátních úrovních. Posuzuje také součinnost mezi těmito úrovněmi a mezi politikami v oblasti makroekonomiky, mikroekonomiky a zaměstnanosti. Oddíl 2 se zaměřuje na provádění akcí ve čtyřech prioritních oblastech stanovených na zasedání Evropské rady na jaře 2006 a oddíl 3 uvádí návrhy na kroky, které strategii posunou kupředu.

1.1. Rozměr Společenství

Pokrok při provádění lisabonského programu Společenství (LPS) je uspokojivý. Komise k dnešnímu dni realizovala přes 75 % akcí ohlášených v LPS¹. Existuje řada „dobrých zpráv“: přijetí směrnice o službách; významný pokrok v oblasti finančních služeb; přijetí nového rámce státní podpory pro výzkum a vývoj a inovace i pokyny pro daňové pobídky v oblasti výzkumu a vývoje; dohoda o 7. rámcovém programu pro výzkum a technický rozvoj, kterým se zvýší výdaje na výzkum a vývoj v letech 2007 až 2013 o 75 % a podpora partnerství veřejného a soukromého sektoru; konečná politická dohoda o zřízení společného podniku SESAR a podpora pro malé a střední podniky v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovace.

Řada důležitých předložených zákonů EU však stále čeká na schválení Parlamentem a Radou a v současné době je třeba spojit úsilí těchto zákonodárců, aby schválily položky „neuzavřeného programu“. Tyto zásadní návrhy by umožnily lepší přenositelnost důchodů, čímž se usnadňuje mobilita pracovníků na vnitřním trhu, zlepšily by fungování trhů s dopravou a energetikou, poskytny by Evropě účinný a cenově přístupný systém duševního vlastnictví, poskytny by rámce pro audiovizuální a platební služby a zjednodušily a zmodernizovaly by důležité části jejich daňových a celních pravidel. Budou-li provedeny, budou představovat významný impulz pro růst a zaměstnanost v Evropě.

Komise od přijetí lisabonského programu Společenství předložila řadu důležitých nových návrhů na provedení hospodářských reforem, které mají doplňovat a posilovat akce na úrovni členských států: navrhla vytvoření Evropského technologického institutu a byl schválen její návrh na vytvoření Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci. Komise rovněž provádí svůj program pro vnější konkurenceschopnost, který zahrnuje obchod a další vnější politiky za účelem vytvoření pracovních příležitostí v globalizovaném hospodářství.

Program lepších evropských právních předpisů nabývá na dynamice. Komise² stanovila jednotný přístup pro všechny stádia politického cyklu i ambiciózní program pro jejich zjednodušení. Rada a Evropský parlament musí zrychlit rozhodování o návrzích na zjednodušení, které jim byly předloženy ke schválení, například o návrhu Komise na vytvoření centrálních kontaktních míst pro DPH a modernizovaného celního prostředí pro zjednodušení celních řízení.

Tyto návrhy, které doplňují nové akce uvedené v oddíle 2, představují pracovní program hospodářských reforem na úrovni Společenství.

1.2. Provádění národních programů reforem

Členské státy vypracovaly první zprávy o provádění národních programů reforem. Komise provedla podrobné hodnocení a vzala v úvahu práci, kterou Rada vykonala.

Ukazuje se, že členské státy vyvíjí opravdovou snahu reformy provádět. Řada z nich posílila zapojení parlamentů a zúčastněných stran. Všechny členské státy jmenovaly koordinátory pro lisabonskou strategii, řada z nich na úrovni ministerstev.

¹ „Lisabonský program Společenství: Zpráva o technickém plnění za rok 2006“ - SEK(2006) 1379.

² „Strategický přezkum lepší právní úpravy v EU“ - KOM(2006) 689.

Mezi členskými státy však – vedle skutečnosti, že každý z nich měl odlišné výchozí postavení – existují i rozdíly v tempu, intenzitě a odhodlání k reformám. Pokrok dosahovaný v jednotlivých oblastech politik je proto nerovnoměrný.

Makroekonomický rozměr

- Hospodářský výkon EU a výhled jsou nejlepší za poslední řadu let. Hospodářský růst má v tomto roce dosáhnout 2,8 % – oproti 1,7 % v roce 2005 a očekává se, že bude vykazovat hodnotu 2,5 % i v průběhu dalších dvou let³. Tento vzestup je částečně způsoben příznivým cyklickým vývojem, ale existují důkazy o tom, že je částečně způsoben i dopadem předchozích strukturálních reforem. Rovněž jej podporuje rozpočtová konsolidace a větší zaměření na potřebu zajistit udržitelnost veřejných financí z hlediska stárnutí obyvatelstva, tj. proces, jemuž napomáhá revidovaný Pakt stability a růstu⁴. Nedávné rozšíření rovněž přispělo k větší dynamice v hospodářství EU.
- Lepší výhled posilují stabilní makroekonomické podmínky. Navzdory vyšším cenám energie se inflace v EU v roce 2006 pohybovala těsně nad hranicí 2 %. Cenovou stabilitu i nadále podporuje mzdová umírněnost. Běžné účty 25 států EU jsou s ohledem na vysoké ceny energií, silnější růst a hodnotu eura vůči ostatním hlavním měnám vcelku v rovnováze. Vnější účty několika členských států však dosáhly úrovně, která vyžaduje důsledné monitorování.
- Mnohé země, včetně těch, které mají nejvyšší schodky, usilovaly o rozpočtovou konsolidaci a poprvé od roku 2002 došlo k zastavení nárůstu míry zadlužení k HDP v rámci 25 členských států EU. Několik zemí také zahájilo nebo ohlásilo reformy důchodového systému a systému zdravotní péče. Některé členské státy však musí udělat mnohem více. Veřejné finance více než poloviny z nich čelí střednímu až vysokému riziku, které vyplývá ze současných politik. Kdyby se doba prožitá ve zdraví zvyšovala stejně jako předpokládaná délka života, pomohlo by to omezit zvyšování výdajů na zdravotnictví. Fiskální konsolidace nyní vytvoří prostor pro investice, které posílí potenciál pro budoucí růst, což pomůže postavit veřejné finance na dlouhodobě bezpečnější základ.
- Větší vzájemná hospodářská a finanční závislost vytvořená společnou měnou znamená, že země eurozóny musí nejen vytvořit podmínky pro zvýšení růstu a zaměstnanosti v každém členském státě, ale též zlepšit hospodářskou přizpůsobivost celé eurozóny. Vzhledem ke své větší hospodářské a finanční závislosti potřebují členské státy eurozóny ambicióznější rozpočtovou konsolidaci, větší konkurenci pro zvýšení produktivity, kontrolu inflačních tlaků a přizpůsobivější trhy práce. Pro uskutečnění tohoto cíle je třeba hlubší politická koordinace a lepší řízení uskutečněné prostřednictvím strategie pro růst a zaměstnanost a v kontextu euroskupiny⁵.

Mikroekonomický rozměr

- Všechny členské státy si stanovily vlastní cíle pro investice v oblasti výzkumu a vývoje. Pokud se tyto cíle splní, EU dosáhne do roku 2010 v oblasti investic do výzkumu a vývoje hodnoty 2,6 % HDP (zvýšení z 1,9 % v roce 2005). Znamenalo by to značné zlepšení,

³ Podzimní hospodářské prognózy Komise 2006–2008, European Economy č. 5/2006.

⁴ „Veřejné finance v EMU – rok 2006 – první rok uplatňování revidovaného Paktu stability a růstu“ - KOM(2006) 304.

⁵ „Posílení eurozóny: klíčové politické priority“ - KOM(2006) 714.

i když by byl klíčový cíl EU, tj. dosažení 3 % hranice, splněn později. Větší výdaje na výzkum a vývoj přinášejí značné výhody: pokud se dosáhne vnitrostátních cílů, HDP celé EU bude v roce 2025 o 2,6 % až 4,4 % vyšší než by tomu bylo v opačném případě. Zvýšení investic do soukromého sektoru je klíčové. Vyžaduje to posílení vazeb mezi vědou a průmyslem, podporu mezinárodně konkurenceschopných průmyslových skupin, zlepšení přístupu k financování a zvýšení úrovně služeb na podporu inovací (např. širokopásmové technologie (broadband) a e-státní správa).

- Řada členských států zahájila provádění opatření schválených na zasedání Evropské rady na jaře 2006, aby „nastartovaly podnikatelský potenciál zejména malých a středních podniků“. Například všechny členské státy, které nezavedly „centrální kontaktní místa“ (one stop shops) napomáhající budoucím podnikatelům, je v současné době zavádějí. Většina členských států však dosud nedosáhla dostatečného pokroku k tomu, aby do konce roku 2007 dosáhla cíle „jednoho týdne“⁶.
- Úspěch v mnoha oblastech politiky však závisí na účinné hospodářské soutěži a na provádění právních předpisů EU – například v odvětvích energetiky, dopravy, telekomunikací, finančních a odborných služeb a v oblasti veřejných zakázek – a na přizpůsobivějších trzích práce. Zde je třeba obnovené úsilí. Celková výše státní podpory se v období 2001–2005 značným způsobem nesnížila. Členské státy však v současné době poskytují více než 90 % podpor na horizontální cíle. Zatímco se podíl na podporách poskytovaných v oblasti životního prostředí a energetické účinnosti zvýšil na 28 %, v ostatních oblastech lisabonské agendy, jako je např. výzkum a vývoj a vzdělávání, je poměrně stabilní.
- Pokud jde o lepší právní úpravu, situace je obecně dobrá. Došlo k významnému pokroku v měření a snižování administrativní zátěže a posouzení dopadů. Mnohé členské státy navíc zavádějí zjednodušující opatření ad hoc. Avšak méně než deset z nich zavedlo povinné konzultace ohledně připravovaných právních předpisů.
- Mnohé členské státy nyní uznávají potenciální součinnost mezi politikou životního prostředí a růstem. Rovněž berou na vědomí globální výzvy, jakými jsou například klimatické změny a potřeba zachovat biologickou rozmanitost. Více než polovina států však musí provést další opatření, aby splnila své cíle, pokud jde o elektřinu z obnovitelných zdrojů energie. Sedm z nich nebude schopno plnit své Kjótské závazky v oblasti boje proti změnám klimatu a budou potřebovat další opatření ke snižování emisí. V oblasti prosazování environmentálních technologií bylo dosaženo pokroku. Pokud jde o internalizaci nákladů v oblasti životního prostředí, pokrok je pozvolný.

Rozměr zaměstnanosti

- Míry zaměstnanosti se stále zvyšují, což je zčásti dáno tím, že pracuje více žen a starších lidí. Očekává se, že v letech 2006–2008 vytvoří EU 7 milionů nových pracovních příležitostí. To pomůže zvýšit míru zaměstnanosti ze 64 % v roce 2005 na 66 % v roce 2008 a současně snížit nezaměstnanost z maximální hranice dosahující přes 9 % v roce 2004 na 7,3 % v roce 2008. Postupný růst zaměstnanosti spolu se snížením nezaměstnanosti v roce 2006 dokládá, že došlo k určitým strukturálním zlepšením ve

⁶ Definici toho, co je třeba posuzovat při hodnocení doby potřebné pro zahájení podnikání, nákladů a centrálního kontaktního místa v souvislosti s lisabonskými cíli, lze najít na adrese http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/start-ups/index.htm.

fungování trhu práce. Některé členské státy navíc uvolnily přechodná omezení volného pohybu pracovníků.

- Navzdory tomuto dobrému pokroku pouze několik členských států zavedlo plně integrovaný celoživotní přístup k zaměstnanosti. Je například třeba vyvinout větší úsilí, aby bylo dosaženo cíle schváleného v loňském roce, totiž aby každému mladému člověku, který opustil školu nebo univerzitu, byla do šesti měsíců od doby, kdy se stal nezaměstnaným, nabídnuta práce, praxe, další vzdělávání nebo jiná možnost v oblasti zaměstnávání. Rozdíly mezi muži a ženami zůstávají velké, což vyžaduje větší odhodlání k provádění Paktu o rovnosti pohlaví. V řadě členských států je problémem dostupnost finančně přijatelné péče o děti, což ztěžuje snahu o vyváženost pracovního a soukromého života. V řadě členských států se u specifických kategorií obyvatelstva (např. mladí, starší pracovníci, menšiny a státní příslušníci třetích zemí) nadále vyskytuje mnohem větší nezaměstnanost. Předčasné ukončování školní docházky představuje závažný problém zejména mezi imigranty a příslušníky menšin. Členské státy vynaložily určité úsilí, aby zvýšily účast starších pracovníků na trhu práce, ale je třeba udělat více, aby pro ně byly vytvořeny skutečné pracovní příležitosti. Navíc, přestože všechny členské státy usilují o snižování dětské chudoby (jak požadovala Evropská rada na svém jarním zasedání v roce 2006), zůstává tato oblast dosti problémová.
- Členské státy projevují značný zájem po princip „flexicurity“ (flexibilního sociálního zabezpečení), ale mnohé z nich realizují dosud pouze některé jeho prvky, jako např. opatření na snížení daňového zatížení práce, aby se „práce vyplatila“ a aby se zvýšila poptávka po pracovních silách. Jen k částečnému pokroku došlo v případě jiných prvků, jako je modernizace systému sociální ochrany a dávek a zavedení soudržných strategií celoživotního vzdělávání. Jen nedostatečný počet členských států modernizuje své pracovní předpisy týkající se ochrany zaměstnanců – s výjimkou ochrany okrajových případů (větší příležitosti osobám nově vstupujícím na trh práce nebo marginálním pracovníkům). Aby se překonala dualita trhu práce (interní/externí pracovníci) v mnoha členských státech, větší zabezpečení a práceschopnost bude muset jít ruku v ruce s větší flexibilitou pro osoby se stálými smlouvami větší zabezpečení marginálním osobám.

Celkově mají členské státy za sebou slibný začátek v oblasti provádění národních programů reforem. V některých členských státech však stále ještě zůstává prostor pro silnější akci v oblastech, jako je dlouhodobá udržitelnost veřejných financí, reforma trhu práce, výzkum a vývoj, energetická politika a politika klimatu, inovace a hospodářská soutěž, zejména v síťových odvětvích a službách.

Rychlejší pokrok v těchto oblastech by přinesl konzistentnější celkové tempo provádění, vytvořil větší součinnost mezi politikami a pomohl maximalizovat přínosy reformy.

S ohledem na své hodnocení se Komise rozhodla navrhnout členským státům pomoc v podobě závěrů a specifických doporučení pro jednotlivé země podle článků 99 a 128 Smlouvy. Základem pro navrhovaná specifická doporučení byl pokrok při provádění národních programů reforem. Tato doporučení se týkají zejména otázek, které Komise zdůraznila ve svém příspěvku pro jarní zasedání Evropské rady v roce 2006. Členským státům, které v provádění svých programů reforem významně pokročily, se žádá doporučení nenavrhuje.

Obnovená lisabonská strategie pro růst a zaměstnanost představuje střednědobý až dlouhodobý program. Ne všechny výzvy týkající se politik lze úspěšně vyřešit v jediném roce a Komise bere v úvahu potřebu členských států, které čelí složitým problémům, upřednostnit určité činnosti.

Komise rovněž pro každý členský stát zdůraznila některé klíčové záležitosti, u nichž by se měl v roce 2007 pečlivě sledovat pokrok. Obdobně je třeba pečlivě sledovat vývoj akcí ve čtyřech prioritních oblastech (viz oddíl 3), o nichž se Evropská rada usnesla, že by měly být dokončeny do konce roku 2007.

1.3. Investice do růstu a zaměstnanosti: hlavní priorita nových programů soudržnosti

Hlavním úspěchem loňského roku bylo nové nasměrování politiky soudržnosti. Nový rámec právní úpravy pro strukturální fondy na období 2007–2013 stanoví, že v nejméně rozvinutých regionech musí být nejméně 60 % dostupných zdrojů vyhrazeno pro výdaje na lisabonskou strategii. V ostatních regionech to musí být nejméně 75 %. Ačkoli toto vyhrazení není povinné pro členské státy, které přistoupily k EU v roce 2004, všechny státy souhlasily, že je budou dodržovat. Představuje to lisabonské investice v hodnotě 200 miliard EUR ze strukturálních fondů (plus spolufinancování z členských států).

Komise bude intenzivně pracovat s členskými státy na tom, aby bylo možno rozhodnout o většině z 360 nových programů do poloviny roku 2007, což by umožnilo uskutečnit velmi potřebné investice co nejdříve. Tyto programy kladou jasný důraz na reformní priority, jako jsou inovace a znalostní ekonomika. Nové programy rozvoje venkova přinesou také nové investiční příležitosti, což posílí tvorbu pracovních míst mimo městské oblasti.

V současné době existuje mnohem užší spolupráce mezi osobami odpovědnými za provádění národních programů reforem a těmi, kdo připravují operační programy pro strukturální fondy. Navíc vzhledem k tomu, že programy se většinou vytvářejí a realizují v partnerství s regiony a dalšími místními aktéry, pomáhají decentralizovat strategii růstu a zaměstnanosti na regionální a místní úroveň a zlepšovat ztotožnění se s ní na místě.

2. PROVÁDĚNÍ AKCÍ VE ČTYŘECH PRIORITNÍCH OBLASTECH

Na zasedání Evropské rady na jaře 2006 se hlavy států a vlád dohodly na čtyřech prioritních oblastech přispívajících k většímu růstu a zaměstnanosti. V tomto rámci se Evropská rada dohodla na konkrétních opatřeních, která mají být realizována do konce roku 2007, tj. před zahájením druhého cyklu strategie růstu a zaměstnanosti v roce 2008. Tyto čtyři priority by se měly odrazit v národních programech reforem a v lisabonském programu Společenství; vzhledem k jejich průřezové povaze jsou však uvedeny v tomto oddíle. Jak vyplynulo z posouzení Komise, řada členských států musí k tomu, aby tyto akce provedla v daném časovém harmonogramu, zvýšit své úsilí. Zprávy členských států o provádění akcí v těchto čtyřech prioritních oblastech by měly představovat nedílnou součást výročních zpráv o provádění.

2.1. Větší investice do znalostí a inovací:

Zlepšování výzkumu a inovací představuje největší naději, že se podaří nalézt řešení pro mnoho vážných problémů, jako např. změny klimatu a demografické změny. Vytvoření Evropy, která bude více nakloněna inovacím, je pro budoucí růst zásadní.

Stanovit cíle pro vyšší investice do výzkumu a vývoje samo o sobě nestačí. Jde o to, aby se investice do výzkumu a vývoje promítly do nových produktů a služeb. To do značné míry závisí na vytvoření správných rámcových podmínek pro podporu inovací, včetně modernizace vyššího vzdělávání a silnějších vazeb ve znalostním trojúhelníku (podniky, univerzity, výzkumná centra) i konkurenceschopného trhu s malými překážkami vstupu. Komise zahájí debatu o budoucnosti Evropského výzkumného prostoru, aby zajistila, že bude mít při reakci na globální výzvy hlavní úlohu.

Rozvoj některých nových strategických technologií (a jejich vůdčí pozici na globálním trhu) lze podpořit společným evropským sektorovým přístupem (například v oblasti zachycování a uchovávání uhlíku a řízení spektra⁷).

V září 2006 předložila Komise široce založenou inovační strategii doprovázenou desetibodovým plánem⁸. Poté se hlavy států a vlád v Lahti dohodly, že EU, stejně jako její hlavní konkurenti, by měla zaujmout strategický postoj k inovacím a zaměřit se na omezený počet vzájemně úzce propojených otázek⁹, a Rada na tomto základě následně schválila pracovní program v oblasti inovací, který má být na úrovni Společenství prováděn.

Následné akce:

- Společné technologické iniciativy (JTI) jsou partnerství veřejného a soukromého sektoru, která mají zajistit vedoucí postavení Evropy ve strategických technologických oblastech. Komise přednese návrhy na zahájení řady JTI na počátku roku 2007.
- Evropský technologický institut (ETI) bude vlajkovou lodí vynikajících výsledků v inovacích, výzkumu a vyšším vzdělávání. Návrh Komise by měl být přijat včas, aby mohl ETI začít pracovat v roce 2008 a první znalostní a informační komunita vznikla do roku 2010. Členské státy by rovněž měly provádět reformy vyššího vzdělávání a výzkumných organizací.
- Evropa naléhavě potřebuje jasný a soudržný rámec ochrany duševního vlastnictví, který bude založen na vysoké kvalitě, cenové dostupnosti, konvergenci a rovnováze mezi uživateli a držiteli práv, aby mohly volně proudit myšlenky v dynamické informační společnosti. Komise předloží návrhy.
- Stanovování evropských norem musí být urychleno, zejména na rychle se měnících trzích, a přitom musí zajišťovat interoperabilitu. Evropské normotvorné organizace musí nadále zlepšovat své výkony přizpůsobením svých pracovních metod a struktur a zlepšením vnitřních rozhodovacích postupů. Komise vypracuje přehled s normotvornými organizacemi, průmyslem a aktéry a v říjnu 2007 vydá akční plán.
- Evropa potřebuje vůdčí tržní strategii; znamená to, že se veřejné orgány musí snažit o to, aby zajistily co možná největší připravenost trhů pro vznikající technologie a obchodní modely, čímž pomohou evropským podnikům získat v těchto odvětvích vůdčí pozici ve

⁷ Komise předloží návrhy o řízení spektra na počátku roku 2007 v souvislosti s revizí rámce právní úpravy elektronických komunikací.

⁸ „Uvádění znalostí do praxe: široce založená inovační strategie pro EU“, KOM(2006)0502 v konečném znění, 13. 9. 2006.

⁹ Viz Sdělení Komise pro neformální jednání Evropské Rady v Lahti, „Moderní a vůči inovacím přátelská Evropa“, KOM (2006)0589, 12. 10. 2006.

světě.

- Vhodné postupy zadávání veřejných zakázek mohou posílit poptávku po inovativních řešeních a vytvořit nové podnikatelské příležitosti, zejména v odvětví služeb. Veřejný sektor musí na tuto výzvu reagovat.

2.2. Uvolnění podnikatelského potenciálu, zejména MSP

Evropská rada uznala, že malé a střední podniky (MSP) jsou hlavním zdrojem budoucí zaměstnanosti v Evropě, na svém jarním zasedání v roce 2006 se dohodla na zlepšení regulace, aby umožnila mnohem snazší zakládání, provozování a převádění podniků na jednotném trhu.

Když všechny členské státy nyní zavedly centrální kontaktní místa nebo činí kroky k jejich zavedení, je třeba zjednodušit (pomocí elektronických prostředků) administrativní postupy, kterých tato místa využívají.

Náklady, které musí podniky vynaložit na splnění administrativních požadavků plynoucích jak z předpisů EU, tak z vnitrostátních předpisů, se odhadují v 25 členských státech EU asi na 3,5 % HDP. Významná část těchto nákladů je spojena se základními požadavky na výkaznictví ve veřejném zájmu. Existuje zde však značný potenciál k redukci zatížení, aby mohli podnikatelé a jejich zaměstnanci investovat čas do produktivních úkolů. Odhaduje se, že 25% snížení těchto nákladů by po určité době zvýšilo HDP EU až o 1,5 % (neboli 150 mld. EUR).

Následné akce:

- Evropská rada se vyzývá, aby:
 - stanovila společný cíl v podobě snížení administrativní zátěže o 25 % jako politický cíl, jehož by měly členské státy a EU společně dosáhnout do roku 2012;
 - potvrdila prioritní oblasti identifikované Komisí, v nichž by mělo dojít k významnému pokroku při snižování administrativního zatížení; těmito oblastmi jsou zejména daňové právo včetně DPH, statistika, zemědělství a zemědělské dotace, označování potravin a právní předpisy v oblasti dopravy a rybářství;
 - potvrdila balíček návrhů zaměřených na snížení administrativních nákladů s významnými brzkými přínosy;
 - schválila navrhovanou metodiku měření nákladů.
- Posouzení národních zpráv o provádění ukazuje, že obavu i nadále vzbuzuje nedostatečná hospodářská soutěž, která omezuje inovace a růst produktivity. Komise hodlá provést analýzu klíčových trhů zboží a služeb, aby popsala konkrétní překážky.
- Evropská rada se vyzývá, aby naléhala na členské státy, aby učinily z brzkého a efektivního provedení směrnice o službách vysokou prioritu a úzce spolupracovaly s Evropskou komisí při usnadnění a koordinaci procesu jeho provádění.
- Členské státy by měly zajistit, aby:

- doba potřebná pro založení nového podniku nebyla delší než jeden týden¹⁰;
- poplatky za založení podniku byly nízké a odrážely pouze administrativní náklady;
- centrální kontaktní místa pro zřizování podniků umožnila firmám splnit závazky vyplývající z právní úpravy (včetně registrace k DPH) na jediném místě nebo elektronicky;
- administrativa související s přijetím prvního zaměstnance mohla být vyřízena prostřednictvím centrálního kontaktního místa;
- do školních osnov byla zahrnuta výchova k podnikání.

2.3. Větší přizpůsobivost trhů práce na základě principů flexicurity

Nyní se obecně uznává, že evropské trhy práce musí být modernizovány, aby se dokázaly přizpůsobit změnám plynoucím z rostoucí globální konkurence, stárnutí obyvatelstva a preferovaného životního stylu. Princip „flexicurity“ představuje jednu z nejslibnějších cest k dosažení tohoto cíle. Namísto ochrany pracovních míst je jeho cílem chránit pracovníka, pomoci mu vypořádat se s rychlými změnami, a zajistit tak bezpečné zaměstnání. V některých členských státech již byl proveden a ukazuje se, že funguje. Současným úkolem je pokračovat v takovém úspěchu.

Následné akce:

- Po konzultaci se sociálními partnery Komise předloží do léta 2007 sdělení o principu flexicurity jako základ pro dohodu na společných zásadách, které by mělo být dosaženo do konce roku 2007. Protože výchozí pozice členských států jsou rozdílné a aby bylo provádění usnadněno, stanoví škálu možných politik vedoucích k větší míře flexicurity, a to v závislosti na institucionálním uspořádání, hospodářské situaci a dostupných finančních zdrojích v jednotlivých členských státech.
- Členské státy by měly do konce roku 2007:
 - zajistit, aby každému absolventovi školy bylo do šesti měsíců od doby, kdy se stal nezaměstnaným, nabídnuto pracovní místo, praxe, další vzdělávání nebo jiné opatření podporující jeho profesní zařazení (a v roce 2010 do čtyř měsíců);
 - zvýšit dostupnost a finanční přijatelnost kvalitní péče o děti v souladu se svými vlastními vnitrostátními cíli;
 - poskytovat cílené pobídky na prodloužení pracovní kariéry a zvýšit účast pracovníků nad 45 let na dalším vzdělávání.

¹⁰ Komise vypracuje pokyny k příslušným definicím.

2.4. Energetika a změny klimatu

Fakta o změnách klimatu jsou dnes jasná: naše planeta se v důsledku lidské činnosti otepluje rychleji než kdykoli dříve. Abychom omezili průměrné globální zvýšení teploty na dva stupně Celsia¹¹, v současné době potřebujeme rozhodnou globální akci. Náklady nečinnosti výrazně převýší náklady na činnost. Jsou zde také velké příležitosti pro růst a zaměstnanost prostřednictvím investic a produkce a šíření nových ekologicky účinných technologií.

Evropa řeší otázku změn klimatu. Vůdčí postavení Evropy by v této oblasti mělo být navrženo tak, aby představovalo dobrý základ pro účinnější boj proti změnám klimatu a aby posílilo konkurenceschopnost. Nová energetická politika pro Evropu, která se nyní tvoří, musí být připravována v tomto kontextu.

Evropa potřebuje integrovanou energetickou politiku, která bude kombinovat akce na evropské úrovni a na úrovni členských států a současně podporovat ekologickou udržitelnost, zabezpečení dodávek a konkurenceschopnost:

- Bude nezbytné vytrvale postupovat směrem k dosažení modelu nízkouhlíkové energetiky, a tak dokládat vůdčí roli Evropy v boji proti změnám klimatu při současné podpoře konkurenceschopnosti EU. Máme-li uspět ve snižování globálních emisí, klíčové bude zapojení třetích zemí. To rovněž vyžaduje rozsáhlé veřejné i soukromé úsilí v oblasti výzkumu a vývoje, zejména pokud jde o energetické technologie.
- Důsledné politiky k prosazování energetické úspornosti a obnovitelných zdrojů energie mohou také velmi výrazně přispět ke snižování emisí, lepšímu zabezpečení dodávek a posílení konkurenceschopnosti tím, že učiní z Evropy předního hráče v inovačních oborech.
- EU by měla prosazovat nákladově efektivní nástroje, které využijí potenciál pro naléhavě potřebné snížení emisí a současně budou podněcovat inovace. Evropský Systém obchodování s emisemi (ETS) bude posílen a rozšířen. Směrnice o ETS bude revidována v roce 2007.
- Plně integrovaný vnitřní trh sníží neefektivnost, podpoří investice, posílí konkurenceschopnost i bezpečnost a udržitelnost. Kromě provedení směrnic, jimiž se otevírá trh, bude nutný další pokrok v rozdělení závazků (unbundling), posílení role regulátorů a větší propojení mezi členskými státy.

Následné akce:

- Komise navrhne v lednu 2007 dvě klíčové iniciativy – strategický přezkum energetiky, který zformuluje energetický scénář v souladu s dlouhodobým cílem EU v oblasti boje proti změnám klimatu a současně bude podporovat konkurenceschopnost a bezpečnost, a sdělení o další akci v boji proti změnám klimatu. Tyto návrhy budou obsahovat konkrétní opatření, o nichž má rozhodnout jarní zasedání Evropské rady, jež by mělo těmto otázkám věnovat značnou část svých jednání.

¹¹ Tento cíl stanovila Evropská rada.

3. DALŠÍ KROKY

3.1. Klíčové priority hospodářský reformem na úrovni Společenství v roce 2007: aktualizace lisabonského programu Společenství

Řadu akcí v prioritních oblastech budou muset provést členské státy. Existuje zde však i významný rozměr Společenství. Tyto akce představují spolu s nedokončenou agendou právní úpravy lisabonského programu Společenství (viz oddíl 1) pracovní program pro hospodářskou reformu na úrovni Společenství pro rok 2007. Pokrok dosažený v této oblasti bude důležitý pro doplnění a posílení akcí členských států.

3.2. Zvyšující se vlastní odpovědnost

V přípravě na zahájení druhého cyklu v roce 2008 Komise navrhuje Evropské radě, aby vyzvala členské státy:

- které tak ještě neučinily, aby jmenovaly národní lisabonské koordinátory na politické úrovni. Komise bude na evropské úrovni i nadále usilovat o posílení role národních lisabonských koordinátorů;
- aby vystupňovaly úsilí o pevné zakotvení lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost v občanské společnosti, například projednáním zpráv o provádění s jejich parlamenty, konzultacemi s aktéry a vytvořením užších vazeb mezi národními programy reformem a debatou o národním rozpočtu. Komise v tomto ohledu vítá dialog, který navázal Evropský parlament s národními parlamenty;
- aby se i nadále vzájemně poučily ze svých zkušeností výměnou nápadů v oblasti řádné politiky, a to za pomoci Komise. V návaznosti na úspěšný seminář o inovacích, který proběhl v Lisabonu počátkem října, bude Komise organizovat další semináře o „sdílení úspěchů“ s národními lisabonskými koordinátory. Komise rovněž vytvoří síť regionů a měst, aby podpořila sdílení osvědčených postupů v oblasti inovací, jak je stanoveno v iniciativě Regiony pro hospodářskou změnu.

3.3. Rozšíření partnerství

Dne 1. ledna 2007 přistoupí k Evropské unii Bulharsko a Rumunsko. Komise je vyzývá, aby na jarním zasedání Evropské rady v roce 2007 představily své národní programy reformem na základě integrovaných hlavních směrů a s ohledem na poslední monitorovací zprávy.

3.4. Zaměření na výsledky

Komise vyzývá Evropskou radu, aby obsah této zprávy celkově potvrdila a konkrétně, aby

- potvrdila vodítka pro hodnocení pokroku politik v reformách včetně návrhu na závěry a specifická doporučení pro jednotlivé země a jeho obsahu, a to na základě integrovaných hlavních směrů, tak jak jsou vyloženy v části II, aby mohly být následně přijaty Radou;
- vyzvala všechny členské státy, aby provedly své národní programy reformem, zejména pokud jde o čtyři prioritní oblasti, specifická doporučení pro jednotlivé země, která mají být schválena Radou, a závěry Komise; aby podaly zprávu o provádění do 15. října 2007;

- naléhala na členské státy, aby případně vystupňovaly své úsilí tak, aby prioritní akce stanovené Evropskou radou v roce 2006 byly realizovány do konce roku 2007. Evropská rada se vyzývá, aby schválila dodatečné akce popsané v oddíle 2;
- dala pokyny Radě a vyzvala Parlament, aby se přednostně věnovaly dokončení projednávání legislativních akcí v rámci lisabonského programu Společenství, a potvrdila navržený pracovní program na úrovni Společenství na rok 2007 (oddíl 1.1 a oddíl 2).